

Ferenc pápa beszéde a Katolikus Nevelési Kongregáció plenáris ülésének résztvevőihöz

Vatikán, Kelemen-terem
2014. február 13.

Tisztelt Bíboros Urak, Püspök- és Paptestvérek, kedves Testvéreim!

Megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm azokat a bíborosokat és püspököket, akik újonnan kaptak kinevezést, hogy e kongregáció tagjai legyenek, és megköszönöm a bíboros prefektus szavait, melyekkel megnyitotta ezt a találkozót.

Sok munkát igénylő témákat tűztetek napirendre, mint amilyenek a *Sapientia christiana* apostoli konstitúció felülvizsgálata, a katolikus egyetemek önazonosságának megerősítése és az évfordulók előkészítése, 2015-ben lesz ugyanis a *Gravissimum educationis* zsinati határozat megjelenésének ötvenedik, az *Ex corde Ecclesiae* apostoli konstitúció megjelenésének pedig a huszonötödik évfordulója. Az egyház előtt álló egyik legfontosabb kihívás a katolikus nevelés, az egyháznak pedig manapság egy állandóan változó történelmi és kulturális környezetben kell az új evangelizációt végeznie. Ebben a perspektívában szeretném felhívni figyelmeteket három szempontra.

Az első szempont a *párbeszéd értéke a nevelésben*. Nemrégiben önálló dokumentumban dolgoztátok ki az „interkulturális párbeszédre való nevelés a katolikus iskolában” témát. A katolikus iskolákban és egyetemeken ugyanis nagyon sok nem keresztény vagy nem hívő diák tanul. A katolikus nevelési intézmények olyan nevelést kínálnak mindenkinek, amely a személy teljes körű kibontakozására irányul, és megfelel minden ember azon jogának, hogy ismeretekhez és tudáshoz jusson. Ugyanakkor ezen intézményeknek – mindenki szabadságát teljesen tiszteletben tartva és az iskolai környezetnek megfelelő módszerekkel – elő kell állniuk a keresztény javaslattal, vagyis fel kell kínálniuk Jézus Krisztust mint az élet, a világegyetem és a történelem értelmét.

Jézus a „pogányok Galileájában” kezdte hirdetni az örömhírt, olyan helyen, ahol a legkülönbözőbb fajú, műveltségű és vallású emberek találkoztak. Az a környezet több szempontból is hasonlít a maihoz. Azok a mélyreható változások, amelyek a multikulturális társadalmak egyre szélesebb körű terjeszkedése hozott, megkövetelik az iskolai és egyetemi oktatás világában dolgozóktól, hogy rész vegyenek a nevelés találkozásán és párbeszéden alapuló folyamataiban, mégpedig olyan bátor és leleményes hűséggel, amely meg tudja valósítani a katolikus önazonosság találkozását a multikulturális társadalom különféle szellemiségeivel. Megbecsüléssel gondolok arra a hozzájárulásra, amely a szerzetes intézményeknek és más egyházi szervezeteknek köszönhető, olyanoknak, amelyek katolikus iskolákat alapítanak és tartanak fenn kulturálisan és vallásilag erősen pluralista környezetben.

A második szempont a *nevelők és oktatók megfelelő felkészítése*. Nem szabad improvizálni. Ezt komolyan kell venni. Amikor a szerzetesrendek általános előjáróival találkoztam, előttük is kiemeltem, hogy napjainkban a nevelés *változásban lévő* nemzedékhez fordul, tehát minden nevelőnek – és az egész egyháznak, amely nevelő anya –, „*változnia*” kell, abban értelemben, hogy tudjon kommunikálni a mai fiatalokkal. Csak arra szorítokozom, hogy felhívjam figyelmeteket a nevelő alakjának, illetve sajátos feladatának főbb jellemzőire. A nevelés szeretetselekedet, életadás. A szeretet pedig igényes! Legjobb erőink bevetését igényli, szenvedélyünk felébresztését, továbbá azt, hogy türelmesen együtt tudjunk haladni a fiatalokkal. A katolikus iskolákban a nevelőnek mindenekelőtt jól képzettnek, felkészültnek kell lennie, ugyanakkor végtelenül emberségesnek, és olyan pedagógusi stílusban kell a fiatalok közt forgolódnia, hogy előmozdítsa emberi és spirituális fejlődésüket. A fiataloknak szükségük van arra, hogy magas színvonalú oktatásban, valamint olyan értékrendben részesüljenek, amelyet nemcsak hirdetnek nekik, hanem amelyről tanúságot is tesznek előttük. A hirdetett és megélt értékek közötti koherencia elengedhetetlen a fiatalok nevelésében. Koherencia! Nem lehet elérni a fiatalok növekedését, nem lehet nevelni koherencia nélkül: koherencia és tanúságtétel!

Következésképpen a nevelőnek is állandó képzésre van szüksége. Szükséges tehát azon munkálkodni, hogy a tanárok és a vezetőség is magas színvonalon tartsák szakmai hozzáértésüket, de hasonlóképpen hitüket és lelki motivációs hátterüket is. Az állandó képzés körében pedig szeretném javasolni a nevelőknek szervezett lelkinapokat és a lelkigyakorlatot. Szép dolog különféle szakmai témákról továbbképzéseket szervezni, de arra is szükség van, hogy lelkigyakorlatot, lelkinapokat tartsuk, hogy imádkozzunk! A koherencia eléréséhez erőfeszítéseket kell tenni, ám az mindenekelőtt ajándék és kegyelem. Kérnünk kell tehát!

Az utolsó szempont pedig a *nevelési intézményeket* érinti, vagyis a katolikus és egyházi iskolákat és egyetemeket. A zsinati határozat ötvenedik, az *Ex corde Ecclesiae* huszonötödik évfordulója, valamint a *Sapientia christiana* átdolgozása arra készíti minket, hogy komolyan elgondolkodjunk a világon mindenütt jelenlévő, nevelést és képzést nyújtó számos intézményünkön, illetve azok azon felelősségén, hogy az evangélium eleven jelenléte legyenek a nevelés, a tudomány és a kultúra területén. A katolikus akadémiai intézményeknek nem szabad elszigetelődniük a világtól, hanem bátran be kell lépniük a mai kultúrák areopáguszára, párbeszédet kell folytatniuk annak az ajándéknak a tudatában, amelyet mindenkinek felkínálhatnak.

Kedves testvéreim, a nevelés területe egy nagy nyitott tér, amelyen az egyház saját intézményeivel és programjaival mindig is jelen volt. Manapság újfent meg kell erősíteni ezt a nevelés melletti elköteleződést minden szinten, és hangsúlyozni kell a nevelés világában dolgozók feladatvállalását az új evangelizáció távlatában.

Köszönetet mondok minden munkátokért, és Szűz Mária közbenjárására a Szentlélek folytonos segítségét kérem számotokra és kezdeményezéseitekre.

Kérlek titeket, hogy imádkozzatok értem és szolgálatomért. Szívből megáldalak titeket. Köszönöm, hogy meghallgattatok!

(Tózsér Endre SP fordítása)

© Libreria Editrice Vaticana, 2014.

© Tózsér Endre SP, 2014.

